

موسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی

پژوهش و سیاستگذاری کارآمد

یافته‌های پژوهشی و توصیه‌های سیاستی خطاب به سیاستگذاران

(۱۳۹۸-۱۴۰۰)

پدیدآورنده: مؤسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی

www.ketab.ir

پاییز ۱۴۰۰

سرشناسه: مؤسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی
عنوان و نام پدیدآور: پژوهش و سیاستگذاری کارآمد: یافته‌های پژوهشی و توصیه‌های سیاسی
خطاب به سیاستگذاران (۱۴۰۰ - ۱۳۹۸) / پدیدآورنده مؤسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی؛
تدوین و ویراستاری روزبه کردونی؛
مشخصات نشر: تهران: مؤسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری: ۲۸۷ص: جدول.
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۳۰۶-۵۱-۵

وضعیت فهرست نویسی: فیبا
عنوان دیگر: یافته‌های پژوهشی و توصیه‌های سیاسی خطاب به سیاستگذاران (۱۴۰۰ - ۱۳۹۸).
موضوع: تامین اجتماعی -- ایران -- سیاست دولت
Social security -- Iran -- Government policy
موضوع: تامین اجتماعی -- ایران -- گزارش‌ها
Social security -- Iran -- Reports
شناسه افزوده: کردونی، روزبه، ۱۳۵۵-
شناسه افزوده: مؤسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی
رده‌بندی کنگره: HD۷۲۱۲/۵۶
رده‌بندی دیویی: ۳۶۸/۴۰۰۹۵۵
شماره کتابخانه ملی: ۸۵۲۰۴۸۴
اطلاعات کتبی: فیبا

پژوهش و سیاستگذاری کارآمد یافته‌های پژوهشی و توصیه‌های سیاسی خطاب به سیاستگذاران (۱۴۰۰-۱۳۹۸)

پدیدآورنده: مؤسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی

تدوین و ویراستاری: روزبه کردونی

با همکاری: نوید احمدزاده- آزاده روشن‌روان

صفحه آرای: شبنم خادمی- هانیه محرابی

طراحی جلد: سهیلا مهدیان‌دهکردی

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۳۰۶-۵۱-۵

لیتوگراف، چاپ و صحافی: آکام

چاپ اول: ۱۴۰۰

سازمان تامین اجتماعی

تهران، میدان آرژانتین، خیابان احمد قسیر، خیابان دهم، پلاک ۲۰

تلفن: ۰۲۱۸۸۷۵۳۲۴۵ - فکس: ۰۲۱۸۸۵۰۷۴۲۱

کدپستی: ۱۵۱۴۷۳۳۱۱ - ایمیل: info@ssor.ir

همه حقوق این اثر در چاپ اول متعلق به ناشر است و استفاده از مطالب کتاب
بدون ذکر منبع مجاز است.

۱۱	مقدمه
۱۵	۱. خلاصه‌های سیاستی مبتنی بر یافته‌های طرح‌های پژوهشی
۱۶	چالش‌های صندوق بیمهٔ بیکاری و راهکارهایی برای رفع آنها
۲۲	مرور تاریخی سیاست‌های طرح مسکن‌کاری و ارائه راه‌حل‌هایی برای برنامه‌ریزی مسکن‌کاری در چهارچوب نظام رفاه اجتماعی
۲۵	ارائه تصویری از وضعیت امید در کشور
۳۰	اهم نتایج نظرسنجی از مستمری‌بگیران صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر درباره طرح همسان‌سازی مستمری‌ها و وگزشنجی درباره خدمات و ارکان صندوق
۳۳	چالش‌های تعیین حداقل دستمزد با رویکرد منطقه‌ای در ایران
۳۶	تحلیل تغییرات ساختار کلان تشکیلات سازمان تأمین اجتماعی
۳۸	تحلیل بازار و ارائه پیش‌بینی صنعت پتروشیمی کشور
۴۱	آثار و پیامدهای مستقیم و غیرمستقیم بودجه مصوب کل کشور بر منابع و مصارف سازمان تأمین اجتماعی
۴۴	تحلیل بازار و ارائه پیش‌بینی صنعت سیمان کشور
۴۷	ارزش‌های استراتژیک زنجیره بلوک (بلاکچین) و موارد کاربردی آن در صنایع مختلف با رویکرد حل مساله در سازمان تأمین اجتماعی
۵۰	میزان رضایتمندی بازنشستگان و مستمری‌بگیران از طرح‌ها و برنامه‌های اجتماعی و فرهنگی سازمان تأمین اجتماعی
۵۲	ویژگی‌های اجتماعی-اقتصادی افراد فاقد بیمه پایه در کشور
۵۴	رویکردهای بهینه سرمایه‌گذاری در سازمان تأمین اجتماعی از منظر انطباق زمان و دارایی

فهرست مطالب

۵۶	اثرات تغییر سن بازنشستگی بر اشتغال و بیکاری جوانان
۵۸	حافظه قانونی سازمان تأمین اجتماعی
۶۰	ارزیابی ارائه خدمت بیمه بیکاری در سازمان تأمین اجتماعی
۶۲	حقوق مادرانه در قانون تأمین اجتماعی
۶۴	وضعیت فقر و نابرابری پس از انقلاب جمهوری اسلامی ایران
۶۶	اهم نظرات و دیدگاه‌های مطرح‌شده از سوی موافقان و مخالفان بررسی‌شدن شستا
۷۰	۳۰ چالش مهم حوزه رفاهی حمایتی مبتنی بر قانون برنامه ششم توسعه
۷۵	۱۹ چالش مهم حوزه آموزش فنی و حرفه‌ای مبتنی بر قانون برنامه ششم توسعه
۷۹	۴ چالش اصلی حوزه بیمه‌ای سازمان تأمین اجتماعی مبتنی بر قانون برنامه ششم توسعه
۸۳	چالش‌ها و تنگناهای اصلی حوزه جوانان مبتنی بر اسناد بالا دستی به ویژه قانون برنامه ششم توسعه
۸۵	چالش‌ها و تنگناهای اصلی حوزه کسب و کار، تعاون و توسعه مشارکت مبتنی بر اسناد بالا دستی به ویژه قانون برنامه ششم توسعه
۸۹	۲۵ چالش اصلی حوزه مسکن مبتنی بر اسناد بالا دستی به ویژه قانون برنامه ششم توسعه
۹۲	چالش‌های اصلی حوزه سیاست‌های بازار کار مبتنی بر اسناد بالادستی به ویژه قانون برنامه ششم توسعه
۹۵	آموزه‌های حاصل از بررسی تجارب در زمینه سطح‌بندی خدمات سلامت در کشورهای منتخب
۱۰۰	اصول اکچوئریال ریسک‌های ادغام صندوق‌های بازنشستگی
۱۰۳	ارائه کارت اعتباری خرید به مستمری بگیران
۱۰۵	نگاهی به سیاست‌های جمعیتی در کشورهای منتخب

فهرست مطالب

۱۱۰	ضرورت سیاست‌گذاری در خصوص موضوع نشاط سازمانی
۱۱۲	اعتراضات کارگری در خرداد ماه ۱۳۹۹
۱۱۸	تحلیل محتوای گفتمان مقامات در خصوص اعتراضات کارگری
۱۲۲	تدوین مدل عارضه‌یابی نظام پیشنهادهای وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
۱۲۵	۲. خلاصه‌های سیاستی در خصوص کرونا
۱۲۶	برخی نتایج مهم دو نظرسنجی کشوری «رضایت از خدمات بیمه بیکاری در بحران کرونا»
۱۲۹	نه توصیه سیاستی برآمده از فاز نخست نظرسنجی ملی میزان رضایت از بیمه بیکاری در بحران کرونا
۱۳۳	سیاست‌های حمایت از نیروی کار در مواجهه با بحران کرونا در ایران و جهان
۱۳۷	حمایت از بیمه‌شدگان بیکار شده سازمان تأمین اجتماعی در مواجهه با کرونا؛ نگاهی بر نقش و کارکرد صندوق بیمه بیکاری در بحران کرونا
۱۴۳	تأثیرات اقتصادی- اجتماعی شیوع کووید ۱۹ بر وضعیت نیروی کار ایران در سه ماه اول سال ۱۳۹۹
۱۴۷	فقر و بیماری کووید ۱۹، مکانیسم‌های بالقوه اثرگذاری کووید ۱۹ بر فقر و واکنش‌های سیاستی
۱۵۳	کووید-۱۹ و اثرات آن بر دنیای کار
۱۵۶	ارزیابی وضعیت کودکان خانواده‌های کم درآمد در بحران کرونا
۱۶۱	رضایت‌سنجی از شهروندان استان خوزستان پیرامون شیوع ویروس کرونا
۱۶۵	۳. پیشنهادات سیاستی- اجرایی
۱۶۶	پیشنهاد سیاستی در مورد معضل «در اختیار نداشتن قرارداد از سوی کارگران» و استفاده از ظرفیت «سامانه جامع روابط کار»

امروزه تنوع و پیچیدگی مسائل در حوزه‌های مختلف، نیاز سیاستگذاران را به مشورت با جوامع علمی بیش از پیش کرده است. از طرفی جوامع علمی نیز دریافته‌اند که پژوهش‌های انجام شده وقتی به بهبود روند توسعه کشور کمک می‌کند که آن‌ها را به زبانی ساده در اختیار سیاستگذاران و تصمیم‌گیران قرار دهند. علاوه بر این، پرهیز از تکرار شکست‌های پیشین و آموختن از آموزه‌های ناشی از تجارب گذشته موجب شده است که یادگیری سیاستی به‌طور جدی در ادبیات سیاستگذاری مدرن مورد توجه قرار گیرد. در این بین اندیشکده‌ها می‌توانند پیوند میان جوامع آکادمیک و دولتی را ایجاد و تحقیقات صورت گرفته را در دسترس سیاست‌گذاران قرار دهند. اهمیت اندیشکده‌ها از آنجا پررنگ می‌شود که تمامی عرصه‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی تحت تأثیرات سیاست‌های حاکمیتی قرار دارند و اندیشکده‌ها می‌توانند با همراهی سیاستگذاران در تصمیم‌گیری و حتی اجرا پژوهی نقش خود را در این میان ایفا کنند.

در این چهارچوب نوین سیاستگذاری مؤسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی طی دو سال گذشته تلاش کرده است به ایفای نقش خود به عنوان یک اندیشکده در حوزه رفاه و تأمین اجتماعی بپردازد. مؤسسه تلاش کرد تا «پژوهش برای پژوهش» انجام نشود، بلکه «پژوهش در خدمت سیاستگذاری» قرار گیرد. با این نگرش، هدف مؤسسه در ایفای نقش مؤثر، به‌روز و کارآمد از مسیر توسعه فعالیت‌های پژوهشی واقع‌گرایانه، آینده‌نگر و سیاست‌محور در حوزه رفاه و تأمین اجتماعی» تعریف شد. در این راستا، تعریف شرح خدمات پژوهش با همراهی و هماهنگی کمی‌نفعان مستقیم و مبتنی بر نیاز سیاست‌گذاران انجام و پس از اجرای پژوهش و تدوین خروجی‌ها، یافته‌های پژوهشی تبدیل به خروجی‌های قابل استفاده و کاربردی برای سیاستگذاری از طریق تهیه گزارش‌های سیاستی و ارسال آن‌ها به تصمیم‌گیران و سیاستگذاران شد. لازم به ذکر است که مؤسسه همواره بر استقلال علمی پژوهش‌ها تأکید داشته است. زیرا هماهنگی با تصمیم‌گیران برای اجرای پژوهش‌ها به هیچ وجه به معنای اجرای پژوهش‌های ابلاغی و دستوری نیست، چرا که اصولاً پژوهش‌هایی می‌توانند به حل مشکلات کمک کنند که به‌صورت مستقل، بی‌طرفانه و مبتنی بر تحلیل‌های واقع‌بینانه و منصفانه انجام شوند.

در این میان یکی از مهم‌ترین روش‌های بهبود و بهینه‌سازی فرایندها در اندیشکده‌ها، مستندسازی است. مستندات فرآیند، نوعی نقشه راه است که کمک می‌کند وضعیت فعلی یک فرآیند شناسایی و بهینه‌سازی شود. بنابراین در راستای مستندسازی و شفاف‌سازی، مکاتبات مؤسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی با مدیران عالی رتبه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سازمان تأمین اجتماعی به ویژه وزیر محترم و مدیرعامل محترم سازمان از تابستان ۱۳۹۸ تا تابستان ۱۴۰۰، تدوین شده است.